
Portefeuillehouder

Broekhuizen |

Datum collegebesluit

7 november 2017 |

Opsteller

Anna C. Teuben-Bokma |

Registratie

GF17.20078 |

Agendapunt

13 |

Onderwerp

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Voorstel

Vaststellen de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs inclusief de daartoe behorende bijlagen I t/m V en de Toelichting, onder intrekking van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2008.

Aanleiding

Op dit moment is in onze gemeente van kracht de Onderwijshuisvestingsverordening zoals vastgesteld op 11 december 2007. Deze wijkt op enkele punten af van de VNG-modelverordening die toen actueel was.

In de tussentijd zijn de nodige wijzigingen in de VNG-modelverordening doorgevoerd aan de hand van ontwikkelingen en wetswijzigingen. Dan gaat het om met name het overdragen van de verantwoordelijkheid voor het buitenonderhoud van gemeente aan schoolbesturen, de gewijzigde berekening van de ruimtebehoefte van groepsruimtes naar vierkante meters en medegebruik en verhuur. Over deze wijzigingen heeft de VNG overeenstemming bereikt met alle besturenbonden.

In de afgelopen jaren is met instemming van de schoolbesturen bij de toepassing van de Verordening uit 2007 daar waar mogelijk al geanticipeerd op deze wijzigingen.

In de geactualiseerde Verordening zijn de wijzigingen van de VNG formeel verwerkt tot en met die in de ledenbrief van de VNG van 25 januari 2017, kenmerk ECLBR/U201700033. De van belang zijnde VNG-ledenbrieven met de wijzigingen in de modelverordening zijn bij de ter inzage liggende stukken gevoegd.

Daarnaast is net als in de bestaande Verordening een aantal gemeentespecifieke wijzigingen ten opzichte van de VNG-modelverordening in de geactualiseerde Verordening opgenomen.

Over de inhoud van de geactualiseerde Verordening hebben wij op overeenstemming gericht overleg met de schoolbesturen gevoerd op 2 oktober 2017. De schoolbesturen stemmen met de Verordening in.

Overwegingen

In zijn algemeenheid wordt met het vaststellen van de geactualiseerde Verordening beter recht gedaan aan de huidige onderwijsontwikkelingen waarin sprake is van minder klassikaal onderwijs en behoefte is aan meer maatwerk in de huisvestingsvoorziening.

Voor de overwegingen t.a.v. de wijzigingen in de VNG-modelverordening verwijzen wij naar de ter inzage liggende ledenbrieven.

Voor de reacties c.q. zienswijzen van de schoolbesturen op het concept c.q. het ontwerp van de Verordening en of en hoe deze zijn verwerkt in de Verordening, verwijzen wij naar bijgaand overzicht en het verslag van het OOGO op 2 oktober 2017.

Ten aanzien van de belangrijkste gemeentespecifieke wijzigingen overwegen we het volgende:

Toevoegen renovatie

In de VNG-modelverordening staat 'renovatie' niet genoemd als mogelijke voorziening om aan te vragen door schoolbesturen. Dat is jammer voor zowel gemeenten als schoolbesturen, aangezien renovatie in bepaalde gevallen een prima optie kan zijn om tot levensduurverlenging van een gebouw (van 40 jaar of ouder) te komen voor een periode van circa 20 jaar.

Via het toevoegen van deze passage over renovatie lopen we vooruit op het voorstel van de VNG, de PO-raad en de VO-raad, die bezig zijn hiervoor een passage op te nemen in de VNG-modelverordening.

Het toevoegen van renovatie als voorziening sluit aan bij hetgeen in de 'Herijking Toekomstperspectief huisvesting basisonderwijs' is verwoord dat door de raad is vastgesteld op 23 juni 2016.

Toevoegen haalbaarheidsstudie

In de VNG-modelverordening is geen sprake van het kunnen uitvoeren van een haalbaarheidsstudie voor scholen ouder dan veertig jaar. In de Verordening van de gemeente Heerenveen is deze haalbaarheidsstudie mogelijk, voor alle scholen ouder dan veertig jaar.

Deze haalbaarheidsstudie geeft duidelijkheid over de:

- levensvatbaarheid onderwijsvoorziening;
- staat van een gebouw (technisch, functioneel en duurzaamheid);
- maatregelen (bijvoorbeeld vervangende nieuwbouw, renovatie, onderhoud);
- combinatie-mogelijkheden andere scholen;
- combinatie-mogelijkheden andere maatschappelijke voorzieningen;
- verantwoordelijkheid maatregelen;
- financiële consequenties;
- fasering.

Het uitvoeren van de haalbaarheidsstudie sluit aan bij hetgeen in de 'Herijking Toekomstperspectief huisvesting basisonderwijs' is verwoord.

Uitstellen termijn vervallen bekostiging

In de VNG-modelverordening vervalt het recht op bekostiging voor schoolbesturen al op 1 oktober in het jaar waarop het Programma van voorzieningen betrekking heeft, indien de bouwopdracht nog niet is afgesloten. Dat is in bepaalde trajecten behoorlijk snel gebleken, zeker als sprake is van een complexe stedenbouwkundige situatie. Daarom is deze termijn in de Verordening van de gemeente Heerenveen met een jaar verlengd.

Eerste inrichting

In de VNG-modelverordening is alleen sprake van uitbreiding van eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair, als ook sprake is van een uitbreiding in de capaciteit. In sommige gevallen wordt een leerlingengroei echter binnen bestaande klassen opgevangen, zonder dat dit leidt tot een uitbreiding van de capaciteit. Daarom is in de Verordening van de gemeente Heerenveen bepaald dat een uitbreiding van eerste

inrichting ook beschikbaar komt zonder dat dit leidt tot capaciteitsuitbreiding. Uiteraard moet het recht op uitbreiding wel volgens de normering aanwezig zijn.

Medegebruik

In de VNG-modelverordening is medegebruik gekoppeld aan een maximale afstand van 2.000 meter, met de aantekening dat dit wordt gemeten volgens de 'kortste, voor de leerling veilig bereikbare route'. Wij wensen hier de oude passage van 2 kilometer hemelsbreed te handhaven als uitgangspunt, omdat daarmee geen interpretatieverschillen mogelijk zijn. In de praktijk kijken wij en schoolbesturen in gevallen waarin medegebruik aan de orde komt altijd naar de context van medegebruik, waarbij veiligheid altijd een van de aspecten is waarop getoetst wordt.

Leerlingenprognoses

In de VNG-modelverordening ligt de verantwoordelijkheid voor het aanleveren van leerlingenprognoses bij de individuele schoolbesturen. In de Verordening van de gemeente Heerenveen stelt de gemeente zelf tweejaarlijks prognoses op voor alle schoolbesturen. Dit is kosten-efficiënter en leidt er bovendien toe dat de totale aantallen altijd kloppen. Over de leerlingenprognoses vindt overleg plaats in het OOGO.

Toeslag liftinstallatie

In tegenstelling tot de VNG-modelverordening (alleen voortgezet onderwijs) bestaat in de gemeente Heerenveen voor alle vormen van onderwijs het recht om een toeslag aan te vragen voor de plaatsing van een liftinstallatie, indien sprake is van verdiepingsbouw.

Toeslag duurzaamheid

Net als in de huidige Verordening van de gemeente Heerenveen, kunnen schoolbesturen aanspraak maken op een duurzaamheidstoeslag van 5% op de normbedragen voor uitbreiding en vervangende nieuwbouw. Scholen moeten onderbouwen voor welke duurzaamheidstoelagen deze toeslag wordt ingezet.

Effecten

Met de nieuwe Verordening kan effectiever ingespeeld worden op de huisvestingsbehoefte in het onderwijs, wat de kwaliteit van onderwijs ten goede komt.

Beleid en regelgeving

- Herijking Toekomstperspectief huisvesting basisonderwijs 2016;
- Artikel 149 van de Gemeentewet;
- Artikel 102 van de Wet op het Primair Onderwijs;
- Artikel 100 van de Wet op de Expertisecentra;
- Artikel 76m van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

Financiën, risico's en beheersmaatregelen

Door de overgang bij het bepalen van de capaciteit en ruimtebehoefte van groepsruimtes naar vierkante meters, ontstaat het risico dat scholen nu minder capaciteit hebben dan waarop zij op grond van de nieuwe Verordening recht hebben. Dit risico is echter niet groter dan nu: bij aanvragen om uitbreiding van de capaciteit wordt altijd getoetst aan het genormeerd aantal leerlingen ongeacht of toewijzing van een voorziening uiteindelijk plaats vindt door toekenning van extra groepsruimtes of extra vierkante meters. Wel is met de scholen een afspraak gemaakt om de feitelijke capaciteit vast te leggen per 1 juni 2017; deze wijkt niet substantieel af van de ruimtebehoefte van de scholen. Dit leidt dan ook niet tot extra aanvragen om bekostiging van een huisvestingsvoorziening.

In geval van renovatie financiert de gemeente Heerenveen het grootste deel van de renovatie op basis de feitelijke kosten. Van de schoolbesturen mag een bijdrage worden gevraagd vanwege het uitsparen van onderhoudsgelden en het treffen van duurzaamheidsmaatregelen. De hoogte van de schoolspecifieke bijdrage wordt per specifiek project vastgesteld. Verondersteld wordt dat de kosten voor renovatie lager zijn dan de normkostenvergoeding voor vervangende nieuwbouw.

Uitgangspunten van de normkosten die worden vergoed bij (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding zijn 'sober' en 'doelmatig', waarbij uiteraard aan de vereisten van het Bouwbesluit moet worden voldaan. De normkostenvergoeding blijft in de huidige situatie achter bij de marktverhoudingen. We mogen aannemen dat de VNG hiermee bij de jaarlijkse indexering de komende jaren rekening gaat houden.

Nadat de normkostenvergoeding is toegekend, volgt aanbesteding; op dat moment zal blijken of de marktwerking uitkomt op deze norm. Als dat niet het geval is, zal nader overleg noodzakelijk zijn om te komen tot maatwerk. De bepalingen in de Verordening fungeren als 'vangnet'. Uiteindelijk beslist de raad over eventuele aanvulling van het eerder beschikbaar gestelde investeringskrediet. Dit is onder de huidige Verordening ook al het geval en dus geen gevolg van het vaststellen van de voorgestelde nieuwe Verordening.

In de Perspectiefnota 2016 zijn tot en met 2030 bedragen gereserveerd voor de onderwijshuisvesting, gebaseerd op de normkosten in 2015 (in kader van vaststelling Herijking toekomstperspectief huisvesting basisonderwijs/IHP 2016). Voorstelbaar is, dat het Rijk op enig moment overgaat tot verhoging van de norm. Dan kan blijken dat onze reservering te laag is en bijstelling behoeft. Ook als de Rijksnorm niet wordt aangepast, bestaat het risico op ontoereikende gereserveerde bedragen omdat de marktverhoudingen daartoe aanleiding geven. Maar ook dit is onder de huidige Verordening ook al het geval en geen gevolg van het vaststellen van de voorgestelde nieuwe Verordening.

Vervolgaanpak

Geen.

Communicatie

Nadat de Verordening is vastgesteld, wordt deze op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt.

Relevante informatie

- Toelichting op de Verordening (opgenomen in de Verordening zelf);
- Overzicht reactie op zienswijzen schoolbesturen op (ontwerp) Verordening;
- Verslag van het op overeenstemming gericht overleg met de schoolbesturen d.d. 2 oktober 2017;
- Ledenbrieven VNG m.b.t. (wijzigingen van) de VNG-modelverordeningen
- Capaciteitsoverzicht scholen.

Het college van burgemeester en wethouders van Heerenveen,
de secretaris,

de burgemeester,

de heer J. van Leeuwestijn

de heer T.J. van der Zwan

Onderwerp

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

De raad van de gemeente Heerenveen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 november 2017;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet, artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 100 van de Wet op de expertisecentra en artikel 76m van de Wet op het voortgezet onderwijs;

overwegende dat het noodzakelijk is de toekenning van voorzieningen in de huisvesting voor het basisonderwijs, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs bij Verordening te regelen;

Besluit

Vast te stellen de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Heerenveen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 18 december 2017.

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw W.J.M.A. Jansen

de heer T.J. van der Zwan